

Geheim van Nes Ammim

Ze keken elkaar dagenlang diep in de ogen. Acht leden van de Joodse gemeenschap in Nederland en acht vertegenwoordigers van de Protestantse Kerk in Nederland.

Aanleiding voor de ontmoeting was de opgelopen spanning in de relatie tussen de Joden en de Protestantse Kerk. Het Centraal Joods overleg (CJO) was kwaad omdat onze kerk in een brief aan de ambassadeur van Israël nogal concreet aandacht had gevraagd voor het lot van de Palestijnen. De verhouding stond op scherp. Hoe verder?

Dr. H. Vreekamp is predikant en schrijver

Niet verder schrijven en praten in Nederland. Met z'n allen naar de plek waar het allemaal over gaat. Naar Israël dus. Naar de christelijke nederzetting Nes Ammim. Openbaar vervoer is daar niet. Vijf dagen en vier nachten op elkaar aangewezen.

Het ging om gesprekken 'aan de top'. Willem Koster, voorzitter van het CJO, en ds. Arjan Plaisier, scriba van de Protestantse Kerk waren er. Orthodox rabbijn Raphaël Evers en Feije Duim van Kerkinactie. Liberaal rabbijn Menno ten Brink en onze Bert van Bokhoven. Bestuurlijk had het gesprek werkelijk iets om het lijf.

'Is er een basisvertrouwen of gevoel van veiligheid om ook controversiële vragen met elkaar te kunnen bespreken?' De formule bleek te werken. Zowel een sleutelzetting van de Palestijnse theoloog Yohanna Katanacho als een bezoek aan het Ghetto Fightersmuseum stond op het programma, dat geen enkel heet hangijzer uit de weg ging. 'Behalve discussie was er begrip en echte ontmoeting', aldus de gezamenlijke verklaring.

Wat onze kerk betreft, noem ik twee ijkpunten die alle deelnemers deelden. Overal waar het voortbestaan van de staat Israël op het spel staat of ontkend wordt of waar de fundamentele veiligheid van de inwoners in het geding is, weet de Protestantse Kerk zich geroepen zich hiertegen uit te spreken en partners daarop aan te spreken. Daarnaast weet de Protestantse Kerk zich aangesproken door Palestijnse christenen en weet zij zich geroepen van daaruit kritisch te staan tegenover het handelen van de staat Israël, daar waar het gaat om de rechten van Palestijnen.

Een ontmoeting als deze organiseren en tot een goed einde brengen, vraagt wijsheid en inzicht. De man achter de schermen hield zich wijselijk stil. Ik herkende hem aan de opmerking dat Nes Ammim geen openbaar vervoer heeft. Hij wist waarover hij het had, Simon Schoon, emeritus hoogleraar Verhouding Jodendom-christendom.

H. Vreekamp